

Maciej Orkan-Łęcki

"Powieściowy dyskurs o kulturze albo stereotyp obnażony", Zofia Mitosek, "Przegląd Humanistyczny" nr 3 (1974) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/53, 221

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) MITOSEK Zofia: Powieściowy dyskurs o kulturze albo stereotyp obnażony. "Przegląd Humanistyczny" 1974 nr 3 s. 13-25.

Artykuł jest próbą interpretacji komunikacji literackiej w powieści S.I. Witkiewicza "Jedyne wyjście". Autorka analizuje zasadę destrukcji parodystycznej, jej zdaniem organizującej tekst powieści na wszystkich poziomach, ze szczególnym uwzględnieniem języka i "stylów" utworu. Obecne w powieści klisze obcojęzyczne i style tracą swoją pierwotną funkcję oznaczania rzeczywistości i zaczynają wskazywać same na siebie, jako na funkcjonujące w rzeczywistości współczesnej autorowi stereotypy kulturowe. Takie demaskowanie stereotypów jest, według autorki, pochodną występującej w całej powieści zasady kompromitującego kontekstu, która stosowana jest również na poziomie fabuły i treści myślowej. Takie ujęcie artystyczne bliskie jest grotesce o wyraźnie wyartykułowanej parodii językowej, a jej celem jest zarówno ocena konsumentów kultury stereotypów, jak i jej wytwórców.

BP/53/53

M.O.-I.

(II) MOCARSKA Zofia: Marii Konopnickiej "Na normandzkim brzegu". Próba odczytania refleksyjnego podtekstu utworu. "Ruch Literacki" 1974 nr 2 s. 93-98.

Analiza cyklu nowel-miniatur Marii Konopnickiej, zatytułowanego "Na normandzkim brzegu". Autorkę artykułu interesuje przede wszystkim ta warstwa symboliczna cyklu, która związana jest z morzem-żywiołem i przedstawioną na jego tle gromadą ludzką. W utworach należących do omawianego cyklu mamy więc do czynienia z jednej strony z językiem realistycznej opowieści, z drugiej - z symbolicznym językiem mitu; oba te języki opisują rzeczywistość i zarazem interpretują ją. Zdaniem autorki metafizyczna głębia obrazu przyrody w cyklu "Na normandzkim brzegu" pozostaje w bardzo bliskim związku z modernistyczną symboliką przyrody.

BP/53/54

I.J.